

วารสารการแพทย์และสาธารณสุขเขต 4

Office of Disease Prevention and Control, Region 4 Saraburi

<https://he01.tci-thaijo.org/index.php/JMPH4/index>

ความรู้และภาวะผู้นำของผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในการป้องกัน โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร จังหวัดลพบุรี

Knowledge and leadership of the sub-districts health promoting hospital director in preventing the spread of Coronavirus 2019 based on COVID-Free setting, Lopburi Province

มนิ มณีฉาย¹, บุญนริศ สายสุ่ม², สุรินทร์ มณีฉาย^{3,*}

Mano Maneechay¹, Bunnaris Saisum², Surin Maneechay³

¹สำนักงานสาธารณสุขอำเภอโคกสำโรง, ²โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสนามแจง,

³โรงพยาบาลหนองม่วง

¹Khoksamrong District Public Health Office, ²Sanamjang Sub-district Health Promoting Hospital,

³Nongmoung Hospital

*Corresponding author: surinmunin.231@gmail.com

Received: July 11, 2024 Revised: September 23, 2025 Accepted: September 24, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และระดับภาวะผู้นำต่อการบริหารองค์กรเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) ของผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ประชากรที่ศึกษาได้แก่ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรีทั้งหมด จำนวน 123 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีคุณลักษณะผู้นำในภาพรวม อยู่ในระดับสูงมาก มีการปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) ภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 2.89$, $\sigma = 0.18$) ข้อเสนอแนะ ควรส่งเสริมให้มีการนำมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) ไปใช้กับทุกหน่วยงาน เพื่อเป็นแนวทางการเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจต่าง ๆ ในอนาคต

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล, โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019, มาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร

Abstract

This research is a descriptive study aimed to examine the knowledge and leadership qualities in the management of organizations to prevent the spread of the 2019 Coronavirus (COVID-19), according to the COVID Free Setting measures for organizations. The study focused on directors of sub-district health-promoting hospitals under the Lopburi Provincial Public Health Office. A questionnaire was used as the research tool. The population studied included 123 directors or acting directors of sub-district health-promoting hospitals in Lopburi Province. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and Pearson's correlation coefficient. The results revealed that the sample group had a high overall level of knowledge about COVID-19, very high overall leadership qualities, and a good overall level of compliance with the COVID Free Setting measures for organizations ($\mu = 2.89$, $\sigma = 0.18$). The recommendation is to promote the implementation of COVID Free Setting measures in all units to serve as a guideline for monitoring and preventing the spread of COVID-19 and other respiratory infectious diseases in the future.

Keywords: Leadership, Sub-districts Health Promoting Hospital, Coronavirus disease 2019, COVID Free Setting

บทนำ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) จัดอยู่ในกลุ่มเชื้อไวรัสโคโรนา ซึ่งเป็นเชื้อไวรัสที่มีรูปร่างคล้ายมงกุฎ พบครั้งแรกกลางทศวรรษที่ 1960 แต่ยังไม่ทราบแหล่งที่มาอย่างชัดเจนว่าเป็นไวรัสที่สามารถติดเชื้อได้ทั้งในมนุษย์และสัตว์ ปัจจุบันมีการค้นพบไวรัสสายพันธุ์นี้แล้วทั้งหมด 6 สายพันธุ์ ส่วนสายพันธุ์ที่กำลังแพร่ระบาดหนักทั่วโลกเป็นสายพันธุ์ที่ยังไม่เคยพบมาก่อน คือ สายพันธุ์ที่ 7 จึงถูกเรียกว่าเป็น “ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019” ภายหลังถูกตั้งชื่ออย่างเป็นทางการว่า โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) เริ่มอุบัติขึ้นเมื่อปลายปี พ.ศ. 2562 เป็นโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจที่มีความรุนแรงที่สามารถติดต่อจากคนสู่คนได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งความรุนแรงของโรคเกิดจากร่างกายไม่แข็งแรงส่งผลให้ระบบภูมิคุ้มกันต้านโรคลดลง ทำให้เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แพร่กระจายลูกหลานเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็ว จากนั้นจะเข้าไปทำลายระบบการทำงานของปอด ส่งผลให้ปอดเกิดความเสียหายและสูญเสียการทำงาน ทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้อย่างรวดเร็ว⁽¹⁾ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจต่อประชาชนในสังคม เมื่อเกิดการแพร่ระบาดประชาชนไม่สามารถออกมาใช้ชีวิตประจำวันตามปกติ เกิดการเลิกจ้างงาน มีการปิดบริษัทมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชน

เกิดการปรับ เปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต⁽²⁾ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดในระดับประเทศ จังหวัดบุรีรัมย์ก็เป็นจังหวัดที่มีสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เช่นกัน โดยปีงบประมาณ 2564 พบผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จำนวน 16,544 รายและปีงบประมาณ 2565 จำนวน 16,473 ราย พบผู้ป่วยกระจายในทุกตำบลและอำเภอ โดยจังหวัดลพบุรีมีรพสต. จำนวน 134 แห่งจาก 122 ตำบล 11 อำเภอ

กระทรวงสาธารณสุข กำหนดแนวทางมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยใช้หลักการ COVID Free Setting ในสถานบริการ เน้น 3 ส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1 การจัดพื้นที่และสิ่งแวดล้อม เช่นการทำความสะอาดจุดสัมผัสร่วมหรือการเว้นระยะห่าง ส่วนที่ 2 มาตรการสำหรับผู้ให้บริการ เช่นการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือการได้รับวัคซีนครบ 2 เข็ม และส่วนที่ 3 มาตรการสำหรับผู้มารับบริการ เช่นการมีผลตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือการปฏิบัติตามมาตรการ DMHTT เป็นต้น⁽³⁾ โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดความปลอดภัยในการให้บริการด้านสาธารณสุขในหน่วยบริการสาธารณสุข แต่ปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีความรุนแรงของโรคลดลง ส่งผลให้จำนวนผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงและอัตราการเสียชีวิตลดลง

จึงมีการปรับเปลี่ยนมาตรการทางกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน กระทรวงสาธารณสุขจึงกำหนดให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2565 จนถึงปัจจุบัน

จากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารจัดการองค์กรในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) ภายหลังจากกำหนดให้เป็นโรคที่ต้องเฝ้าระวังของผู้บัญชาการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหรือผอ.รพสต.ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการองค์กรเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจในอนาคต ที่มีสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ในจังหวัดลพบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระดับภาวะผู้นำ และระดับมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลของผู้บัญชาการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และคุณลักษณะผู้นำกับการบริหารองค์กรเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) ของผู้บัญชาการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี

วัสดุและวิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive study)

ระยะเวลาการศึกษา ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2565 ถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2566 รวมระยะเวลา 8 เดือน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า (Study Population) ได้แก่ผู้บัญชาการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี แห่งละ 1 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 123 คน โดยผู้วิจัยคัดเลือกศึกษาจากประชากรทั้งหมด จำนวน 123 คน

เกณฑ์การคัดเลือกรวมตัว (Inclusion Criteria)
มีดังต่อไปนี้

1. ผู้บัญชาการ หรือรักษาการในตำแหน่งผู้บัญชาการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดลพบุรีมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน
2. กลุ่มตัวอย่างยินดีเข้าร่วมให้ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ด้วยความสมัครใจ

เกณฑ์การคัดออกกลุ่มตัวอย่าง (Exclusion Criteria)
มีดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างไม่อยู่ในพื้นที่ช่วงเก็บข้อมูล
2. กลุ่มตัวอย่างเจ็บป่วยไม่สามารถให้ข้อมูลได้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ นำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ประกอบไปด้วย

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 16 ข้อ

มีเกณฑ์ในการให้คะแนน คือ

ตอบถูก ให้ 1 คะแนน

ตอบผิดและไม่แน่ใจ ให้ 0 คะแนน

เกณฑ์การแบ่งระดับความรู้

การวัดความรู้ความเข้าใจแบ่งออกเป็น 3 ระดับ⁽⁴⁾ ดังนี้

ระดับน้อย	หมายถึง	ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60.0 (ถูก 0 - 9 ข้อ)
-----------	---------	--

ระดับพอใช้	หมายถึง	ได้คะแนนระหว่างร้อยละ 60.0 - 79.9 (ถูก 10-12 ข้อ)
ระดับสูง	หมายถึง	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80.0 ขึ้นไป (ถูก 13-16 ข้อ)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อวัดคุณลักษณะผู้นำ (Leadership Trait Questionnaire: LTQ) ของนอร์ทเฮาส์⁽⁵⁾ เป็นแบบระดับความคิดเห็นให้เลือกรับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ⁽⁶⁾ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คุณลักษณะผู้นำน้อยที่สุด	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80
คุณลักษณะผู้นำน้อย	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60
คุณลักษณะผู้นำปานกลาง	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40
คุณลักษณะผู้นำสูง	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20
คุณลักษณะผู้นำสูง มาก	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) ซึ่งได้พัฒนามาจากการใช้แนวปฏิบัติด้านสาธารณสุข เพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของกรมอนามัย⁽⁷⁾ เป็นแบบระดับความคิดเห็นให้เลือกรับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) แบ่งเป็น 3 ระดับ จำนวน 22 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับน้อย	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.66
ระดับพอใช้	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย 1.67 - 2.66
ระดับดี	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย 2.67 - 3.00

การพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามขอข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความครอบคลุมของเนื้อหา (Face Validity) จำนวน 3 ท่าน และแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งในการพิจารณาแก้ไขข้อคำถามของผู้วิจัย จะพิจารณาจากข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 2 ใน 3

ท่านเป็นเกณฑ์ จากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดสระบุรี ซึ่งมีคุณสมบัติและลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ตัวอย่าง จากนั้นนำแบบสอบถามส่วนที่ 2 ใช้สูตร KR 20 คำนวณได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.76 แบบสอบถามส่วนที่ 3 และแบบสอบถามส่วนที่ 4 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก โดยคำนวณได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78 และ 0.77 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดทำโครงร่างวิจัย
2. ขออนุมัติจริยธรรมงานวิจัย
3. จัดทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล
4. ดำเนินการเก็บข้อมูล
5. รวบรวมข้อมูล
6. วิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผลการศึกษาวิจัย

สถิติที่ใช้ในงานวิจัย

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ในการอธิบายลักษณะพื้นฐานของข้อมูล

2. สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คุณลักษณะผู้นำและการปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting)

ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม

ผู้วิจัยได้รับการรับรองด้านจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเกี่ยวกับมนุษย์ของโรงพยาบาลบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี เลขที่ 2565/08 ลงวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2565

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงาน
สาธารณสุขจังหวัดลพบุรี

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข

จังหวัดลพบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.2 อายุ
เฉลี่ย 43.9 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 74.8
ปฏิบัติงานตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริม
สุขภาพตำบล ร้อยละ 81.3 และมีระยะเวลาการปฏิบัติงาน
ในตำแหน่ง/ดำรงตำแหน่งเฉลี่ย 10.2 ปี

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัด
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี (N = 123)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	60	48.8
1.2 หญิง	63	51.2
2. อายุ		
2.1 21-30 ปี	3	2.4
2.2 31-40 ปี	11	8.9
2.3 41-50 ปี	44	35.8
2.4 51-60 ปี	65	52.8
($\mu = 43.9$, $\sigma =$, Min= 21, Max = 60)		
3. ระดับการศึกษา		
3.1 อนุปริญญา	4	3.3
3.2 ปริญญาตรี	92	74.8
3.3 ปริญญาโท	26	21.1
3.4 ปริญญาเอก	1	0.8
4. ตำแหน่งงาน		
4.1 ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	100	81.3
4.2 รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	23	18.7
5. ระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่ง/ดำรงตำแหน่ง		
5.1 1 - 10 ปี	70	56.9
5.2 11 - 20 ปี	37	30.0
5.3 21 - 30 ปี	12	9.8
5.4 31 - 40 ปี	4	3.3
($\mu = 10.2$, $\sigma = 9.0$, Min=1, Max = 38)		

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี มีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 60.2 รองลงมา คือ ปานกลาง ร้อยละ 33.3 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สูงสุดด้านการป้องกัน ร้อยละ 92.7 รองลงมา คือ อาการ และ ปัจจัยเสี่ยง ร้อยละ 82.9 ส่วนสาเหตุการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่าส่วนใหญ่มีระดับความรู้อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 39.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี จำแนกตามรายด้าน และภาพรวม (N = 123)

ที่	ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	น้อย (ร้อยละ)	พอใช้ (ร้อยละ)	สูง (ร้อยละ)
1	สาเหตุโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	49 (39.8)	45 (36.6)	29 (23.6)
2	อาการ และ ปัจจัยเสี่ยง	5 (4.1)	16 (13.0)	102 (82.9)
3	การป้องกัน	8 (6.5)	1 (0.8)	114 (92.7)
	ภาพรวม	8 (6.5)	41 (33.3)	74 (60.2)

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี มีความรู้ด้านสาเหตุการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ถูกต้องมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ระยะฟักตัวเฉลี่ยของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ช่วงเวลาตั้งแต่สัมผัสเชื้อถึงระยะเริ่มแสดงอาการ) อยู่ที่ 5 - 6 วัน แต่ที่อาจนานถึง 14 วัน ร้อยละ 97.6 รองลงมาคือ การแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สามารถแพร่กระจายผ่านทางละอองเสมหะจากการ

ไอ จาม น้ำมูก น้ำลาย ร้อยละ 96.7 และ ไวรัสโคโรนา 2019 เป็นไวรัสชนิดเดียวกันกับไวรัสที่ก่อให้เกิดโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันร้ายแรง SARS ร้อยละ 66.7 ตามลำดับ ความรู้ด้านสาเหตุการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 น้อยที่สุด ได้แก่ ลักษณะพื้นผิว อุณหภูมิ และความชื้นมีผลต่อระยะเวลาของการมีชีวิตอยู่ของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ร้อยละ 1.6

ตารางที่ 3 ความรู้ด้านสาเหตุการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (N = 123)

ที่	สาเหตุการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	ตอบถูก (ร้อยละ)	ตอบผิด (ร้อยละ)
1	ไวรัสโคโรนา 2019 เป็นไวรัสชนิดเดียวกันกับไวรัสที่ก่อให้เกิดโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันร้ายแรง SARS	82 (66.7)	41 (33.3)
2	ระยะฟักตัวเฉลี่ยของไวรัสโคโรนา 2019 (ช่วงเวลาตั้งแต่สัมผัสเชื้อถึงระยะเริ่มแสดงอาการ) อยู่ที่ 5 - 6 วัน แต่ที่อาจนานถึง 14 วัน	120 (97.6)	3 (2.4)
3	ผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จะเริ่มแพร่เชื้อทำให้คนอื่นติดได้ เมื่อเริ่มมีอาการไข้	70 (56.9)	53 (43.1)
4	เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไม่สามารถแพร่จากสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมสู่คนได้	60 (48.8)	63 (51.2)
5	ลักษณะพื้นผิว อุณหภูมิ และความชื้นมีผลต่อระยะเวลาของการมีชีวิตอยู่ของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	2 (1.6)	121 (98.4)
6	การแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สามารถแพร่กระจายผ่านทางละอองเสมหะจากการไอ จาม น้ำมูก น้ำลาย	119 (96.7)	4 (3.3)

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี มีความรู้ด้านอาการ และปัจจัยเสี่ยงการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ถูกต้องมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ในกรณีที่อาการรุนแรงมากอาจทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น ปอดบวม ปอดอักเสบ ไตวาย ร้อยละ 97.6 รองลงมา คือ ผู้สูงอายุ และ ผู้โรคประจำตัว คือ กลุ่ม

เสี่ยงที่จะมีภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง ร้อยละ 95.9 และอาการทั่วไป ได้แก่ อาการระบบทางเดินหายใจ มีไข้ ไอ หายใจถี่ หายใจลำบาก ร้อยละ 95.1 ตามลำดับ ส่วนความรู้ด้านอาการ และปัจจัยเสี่ยงการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ถูกต้องน้อยที่สุดคือ อาการจุกไม่ได้อิ่ม ลิ้นไม่รับรส คือการบ่งบอกว่าป่วยด้วย COVID 19 ร้อยละ 57.7

ตารางที่ 4 ความรู้ด้านอาการและปัจจัยเสี่ยงการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (N = 123)

ที่	อาการ และ ปัจจัยเสี่ยง	ตอบถูก (ร้อยละ)	ตอบผิด (ร้อยละ)
1	อาการทั่วไป ได้แก่ อาการระบบทางเดินหายใจ มีไข้ ไอ หายใจถี่ หายใจลำบาก	117 (95.1)	6 (4.9)
2	ในกรณีที่อาการรุนแรงมากอาจทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น ปอดบวม ไตวาย	120 (97.6)	3 (2.4)
3	อาการจุกไม่ได้อิ่ม ลิ้นไม่รับรสไม่ใช่การบ่งบอกว่าป่วยด้วย COVID 19	71 (57.7)	52 (42.3)
4	ผู้สูงอายุ และ ผู้โรคประจำตัว คือ กลุ่มเสี่ยงที่จะมีภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง	118 (95.9)	5 (4.1)
5	โรคอ้วน ถือว่าเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่จะมีภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง	83 (67.5)	40 (32.5)

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี มีความรู้ด้านการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ถูกต้องมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การทานอาหารร้อน หรือปรุงสุกใหม่ ร้อยละ 96.7 รองลงมา คือ ควรหลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่

จำเป็น ร้อยละ 95.1 และ เมื่อต้องอยู่ร่วมกับคนอื่นต้องสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา ร้อยละ 93.5 ตามลำดับ ส่วนความรู้ด้านป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ถูกต้องน้อยที่สุดคือ ต้องเว้นระยะห่าง (Distancing) กับคนอื่นอย่างน้อย 1 เมตร ร้อยละ 87.8

ตารางที่ 5 ความรู้ด้านการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (N = 123)

ที่	การป้องกัน	ตอบถูก (ร้อยละ)	ตอบผิด (ร้อยละ)
1	ต้องเว้นระยะห่าง (Distancing) กับคนอื่นอย่างน้อย 1 เมตร	108 (87.8)	15 (12.2)
2	เมื่อต้องอยู่ร่วมกับคนอื่นต้องสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา	115 (93.5)	8 (6.5)
3	เจลแอลกอฮอล์ที่สามารถฆ่าเชื้อได้ต้องมีความเข้มข้นไม่น้อยกว่า 70 % และไม่ควรเกิน 90%	109 (88.6)	14 (11.4)
4	ควรหลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น	117 (95.1)	6 (4.9)
5	ควรทานอาหารร้อน หรือปรุงสุกใหม่	119 (96.7)	4 (3.3)

ส่วนที่ 3 คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี มีคุณลักษณะผู้นำในภาพรวม อยู่ในระดับสูงมาก ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.46$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีคุณลักษณะผู้นำสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความตั้งใจใน

การปฏิบัติงานตามแนวคิด อยู่ในระดับสูงมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.51$) รองลงมาคือ เป็นผู้มีจิตใจดี และมีความอบอุ่น อยู่ในระดับสูงมาก ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.57$) และธำรงศักดิ์ และเข้ากับบุคคลอื่นได้ดี อยู่ในระดับสูงมาก ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.66$) ตามลำดับ ส่วนคุณลักษณะผู้นำลำดับน้อยสุด ได้แก่ การวิเคราะห์ มองเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทะลุปรุโปร่ง อยู่ในระดับสูง ($\mu = 3.94$, $\sigma = 0.69$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะผู้นำของผู้อำนวยความสะดวก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (N = 123)

ที่	คุณลักษณะผู้นำ	μ	σ	การแปลผล
1	สื่อสารกับผู้อื่นชัดเจน และมีประสิทธิภาพ	4.40	0.58	มีคุณลักษณะผู้นำสูงมาก
2	วิเคราะห์ มองเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทะลุปรุโปร่ง	3.94	0.69	มีคุณลักษณะผู้นำสูง
3	เชื่อมั่นในความสามารถตนเองในการทำงาน	4.33	0.63	มีคุณลักษณะผู้นำสูงมาก
4	การทำงานมีความมั่นคง โดยไม่มีข้อสงสัย	4.12	0.67	มีคุณลักษณะผู้นำสูง
5	ปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยยึดเป้าหมายที่วางไว้	4.28	0.50	มีคุณลักษณะผู้นำสูงมาก
6	มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานตามแนวคิด	4.50	0.51	มีคุณลักษณะผู้นำสูงมาก
7	มีความน่าเชื่อถือ และเป็นแบบอย่างให้คนอื่น	4.30	0.66	มีคุณลักษณะผู้นำสูงมาก
8	สามารถให้บุคคลอื่นพึ่งพาและไว้วางใจได้	4.33	0.65	มีคุณลักษณะผู้นำสูงมาก
9	เป็นผู้ที่มีจิตใจดี และมีความอบอุ่น	4.47	0.57	มีคุณลักษณะผู้นำสูงมาก
10	อภัยภัยดี และเข้ากับบุคคลอื่นได้ดี	4.45	0.66	มีคุณลักษณะผู้นำสูงมาก
ภาพรวม		4.31	0.46	มีคุณลักษณะผู้นำสูงมาก

ส่วนที่ 4 การปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting)

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้อำนวยความสะดวก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี มีการปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) ภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 0.95$, $\sigma = 0.11$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีการ

ปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร สูงสุด 3 ลำดับแรก คือ แนวปฏิบัติด้านผู้ให้บริการ (COVID Free Personnel) อยู่ในระดับดี ($\mu = 0.97$, $\sigma = 0.12$) รองลงมา คือ มาตรการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (COVID free Environment) อยู่ในระดับดี ($\mu = 0.95$, $\sigma = 0.11$) และ แนวปฏิบัติด้านผู้รับบริการ (COVID Free Customer) อยู่ในระดับดี ($\mu = 0.91$, $\sigma = 0.23$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) จำแนกตามรายด้าน (N = 123)

ที่	การปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting)	μ	σ	การแปลผล
1	มาตรการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (COVID free Environment)	0.95	0.11	ระดับดี
1.1	แนวปฏิบัติด้านสุขอนามัยและความปลอดภัย (Clean and Safe)	1.0	0.06	ระดับดี
1.2	แนวปฏิบัติด้านการเว้นระยะห่าง (Distancing)	0.91	0.23	ระดับดี
1.3	แนวปฏิบัติด้านการระบายอากาศ (Ventilation)	0.92	0.15	ระดับดี
2	แนวปฏิบัติด้านผู้ให้บริการ (COVID Free Personnel)	0.97	0.12	ระดับดี
3	แนวปฏิบัติด้านผู้รับบริการ (COVID Free Customer)	0.91	0.23	ระดับดี
ภาพรวม		0.95	0.11	ระดับดี

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี มีการปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับองค์กรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (COVID free Environment) ภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 0.95$, $\sigma = 0.11$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า การปฏิบัติตามมาตรการสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่มีฝาปิดมิดชิด เพียงพอ มีการคัดแยกประเภทมูลฝอย และรวบรวมไปกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะและมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์มาตรการป้องกันโรค ให้คำแนะนำ พร้อมจัดให้มีผู้รับผิดชอบตรวจตรา ควบคุม กำกับการให้บริการ

และให้บริการให้เป็นไปตามมาตรการอย่างเคร่งครัดให้กับผู้ปฏิบัติงานและผู้มารับบริการอยู่ในระดับดีเท่ากัน ($\mu = 1.00$, $\sigma = 0.00$) รองลงมาคือจัดให้มีจุดบริการล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์บริเวณทางเข้า พื้นที่นั่งรอ เคาน์เตอร์ ทุกห้องตรวจ และบริเวณจุดสัมผัสร่วมอย่างเพียงพอ ($\mu = 0.99$, $\sigma = 0.09$) ส่วนการปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับองค์กรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (COVID free Environment) น้อยที่สุดคือ ทำสัญลักษณ์แสดงจุดเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1 เมตร อยู่ในระดับดี ($\mu = 0.89$, $\sigma = 0.31$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านมาตรการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (COVID free Environment) (N = 123)

ที่	มาตรการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (COVID free Environment)	μ	σ	การแปลผล
1	จัดให้มีจุดบริการล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์บริเวณทางเข้า พื้นที่นั่งรอ เคาน์เตอร์ ทุกห้องตรวจ และบริเวณจุดสัมผัสร่วมอย่างเพียงพอ	0.99	0.09	ระดับดี
2	ลดการสัมผัส เช่น งดกิจกรรมรวมกลุ่มใกล้ชิด งดการพูดคุยเสียงดัง/ตะโกน จัดเจ้าหน้าที่กวดบัตรคิว เป็นต้น	0.98	0.12	ระดับดี
3	จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่มีฝาปิดมิดชิด เพียงพอ มีการคัดแยกประเภทมูลฝอย และรวบรวมไปกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะ	1.00	0.00	ระดับดี
4	มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์มาตรการป้องกันโรค ให้คำแนะนำ พร้อมจัดให้มีผู้รับผิดชอบตรวจตรา ควบคุม กำกับการให้บริการและให้บริการให้เป็นไปตามมาตรการอย่างเคร่งครัดให้กับผู้ปฏิบัติงาน และผู้มารับบริการ	1.00	0.00	ระดับดี
5	ทำสัญลักษณ์แสดงจุดเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 เมตร เน้นบริเวณทางเข้า-ออก และจุดต่อคิวบริการ	0.89	0.31	ระดับดี
6	ระบบรักษาทางโทรศัพท์ Telemedicine เพื่อลดความแออัดการรับบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	0.90	0.29	ระดับดี
7	จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี มีอัตราการหมุนเวียนของอากาศอย่างเพียงพอ ภายในอาคาร	0.98	0.12	ระดับดี
8	จัดให้มีระบบระบายอากาศและเครื่องฟอกอากาศตามมาตรฐานหรือข้อแนะนำของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ในพื้นที่ให้บริการที่มีความเสี่ยง เช่น ห้องทันตกรรม ห้องฉุกเฉิน เป็นต้น	0.90	0.29	ระดับดี
9	พื้นที่ปรับอากาศ เช่น OPD ห้องรอตรวจแต่ละแผนก เป็นต้น ให้มีการเปิดประตู หน้าต่าง หรือช่องลม เพื่อการระบายอากาศ ในพื้นที่ทุก 1 - 2 ชั่วโมง หรือให้มีการนำอากาศเข้าจากภายนอกโดยวิธีทางกล	0.94	0.23	ระดับดี
10	ห้องส้วมควรมีระบบระบายอากาศที่ดี หรือเปิดพัดลมระบายอากาศในห้องส้วมตลอดเวลาที่ให้บริการ	0.97	0.33	ระดับดี
ภาพรวม		0.95	0.11	ระดับดี

จากตารางที่ 9 พบว่า ผอ.รพสต.ในสังกัด สสจ.ลพบุรี มีการปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับองค์กรด้านผู้ให้บริการ (COVID Free Personnel) ภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 0.97$, $\sigma = 0.12$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า การปฏิบัติตามมาตรการสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีการแนะนำบุคลากรทุกคนให้ได้รับการฉีดวัคซีนครบตามเกณฑ์ที่กำหนด และบุคลากรทุกคนต้องปฏิบัติตามมาตรการ UP-DMHTA อย่างเคร่งครัด อยู่ในระดับดีเท่ากัน ($\mu = 0.99$, $\sigma = 0.09$) ($\mu = 0.99$, $\sigma = 0.09$) รองลงมา ได้แก่ บุคลากรมีการสวม PPE และปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันการติดเชื้อตามหัตถการที่ปฏิบัติ

พร้อมทั้งจัดเตรียมอุปกรณ์ให้กับผู้ปฏิบัติงาน สำหรับดูแลผู้ป่วยติดเชื้อ COVID-19 อย่างเพียงพอและกรณีมีการจัดประชุม ให้มีการเว้นระยะห่างระหว่างกันอย่างน้อย 1 เมตร และใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา โดยควบคุมจำนวนผู้เข้าร่วม อยู่ในระดับดีเท่ากัน ($\mu = 0.98$, $\sigma = 0.15$) ส่วนการปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับองค์กรด้านผู้ให้บริการ ลำดับน้อยสุด ได้แก่ มีการตรวจเฝ้าระวัง Health Care Workers ตามแนวทางการปฏิบัติสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่สัมผัสผู้ป่วยยืนยัน COVID-19 อยู่ในดี ($\mu = 0.94$, $\sigma = 0.23$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านมาตรการด้านแนวปฏิบัติด้านผู้ให้บริการ (COVID Free Personnel) (N = 123)

ที่	แนวปฏิบัติด้านผู้ให้บริการ (COVID Free Personnel)	μ	σ	การแปลผล
1	มีการแนะนำบุคลากรทุกคนให้ได้รับการฉีดวัคซีนครบตามเกณฑ์ที่ราชการกำหนด	0.99	0.09	ระดับดี
2	มีการตรวจเฝ้าระวัง Health Care Workers ตามแนวทางการปฏิบัติสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่สัมผัสผู้ป่วยยืนยัน COVID-19	0.94	0.23	ระดับดี
3	บุคลากรมีการสวม Personal Protective Equipment (PPE) และปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันการติดเชื้อ ตามหัตถการที่ปฏิบัติ พร้อมทั้งจัดเตรียมอุปกรณ์ชุด Personal Protective Equipment (PPE) ให้กับผู้ปฏิบัติงาน สำหรับดูแลผู้ป่วยติดเชื้อ COVID-19 อย่างเพียงพอ	0.98	0.15	ระดับดี
4	กรณีมีการจัดประชุม ให้มีการเว้นระยะห่างระหว่างกันอย่างน้อย 1 เมตร และใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา โดยควบคุมจำนวนผู้เข้าร่วม	0.98	0.15	ระดับดี
5	มีการแจ้งประกาศนโยบายโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเกี่ยวกับมาตรการและแนวทางการปฏิบัติ การควบคุม และการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมไปถึงแนวทางในการปฏิบัติตนกรณีเป็นผู้สัมผัสผู้ป่วยยืนยัน	0.96	0.19	ระดับดี
6	มีการกำกับ ติดตาม บุคลากรไม่ให้รวมกลุ่ม มีการเว้นระยะห่าง ขณะปฏิบัติงาน และงดรับประทานอาหารร่วมกัน	0.95	0.21	ระดับดี
7	บุคลากรทุกคนต้องปฏิบัติตามมาตรการ UP-DMHTA อย่างเคร่งครัด	0.99	0.09	ระดับดี
ภาพรวม		0.97	0.12	ระดับดี

จากตารางที่ 10 พบว่า ผอ.รพสต.ในสังกัด สสจ.ลพบุรี มีการปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับองค์กรด้านแนวปฏิบัติด้านผู้รับบริการภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 0.91$, $\sigma = 0.32$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีการคัดกรองผู้รับบริการและผู้ติดตาม ณ จุดทางเข้าสถานพยาบาล

ได้แก่ ตรวจวัดอุณหภูมิ และมีจุดคัดแยก ARI คลินิก สูงสุดอยู่ในระดับดี ($\mu = 0.96$, $\sigma = 0.19$) รองลงมา ได้แก่ มีการแนะนำให้ตรวจหาเชื้อ COVID-19 ในผู้ป่วยที่ต้องทำหัตถการที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง อยู่ในระดับดี ($\mu = 0.88$, $\sigma = 0.23$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านมาตรการด้านแนวปฏิบัติด้านผู้รับบริการ (COVID Free Customer) (N = 123)

ที่	แนวปฏิบัติด้านผู้รับบริการ (COVID Free Customer)	μ	σ	การแปลผล
1.	มีการคัดกรองผู้รับบริการและผู้ติดตาม ณ จุดทางเข้าสถานพยาบาล ได้แก่ ตรวจวัดอุณหภูมิ และมีจุดคัดแยก ARI คลินิก	0.96	0.19	ระดับดี
2.	มีการแนะนำให้ตรวจหาเชื้อ COVID-19 ในผู้ป่วยที่ต้องทำหัตถการที่ก่อให้เกิด ความเสี่ยง	0.88	0.32	ระดับดี
ภาพรวม		0.91	0.23	ระดับดี

ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

จากตารางที่ 11 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง
ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คุณลักษณะ
ผู้นำและการปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร
(COVID Free Setting) ของผู้อำนวยการ โรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดลพบุรี พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา
2019 และ คุณลักษณะผู้นำไม่มีความสัมพันธ์กับการ
ปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free
Setting)

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ คุณลักษณะผู้นำและการปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร
ของผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี (N = 123)

ตัวแปร	การปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting)				
		Setting	Environment	Personnel	Customer
ความรู้เกี่ยวกับ COVID-19	(r)	.049	.046	.067	-.032
	p-value	.593	.610	.462	.729
1. สาเหตุ COVID-19	(r)	.119	.108	.102	.076
	p-value	.189	.233	.261	.404
2. อาการ และ ปฏิกิริยาเสี่ยง	(r)	-.038	.011	-.052	-.119
	p-value	.675	.905	.569	.190
3. การป้องกัน	(r)	.021	-.019	.098	-.048
	p-value	.814	.839	.280	.598
คุณลักษณะผู้นำ	(r)	.094	.049	.143	.028
	p-value	.303	.588	.114	.762

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี มีความรู้
เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในภาพรวมอยู่ใน
ระดับสูง รองลงมา ได้แก่ ระดับพอใช้ เมื่อจำแนกเป็นราย
ด้าน พบว่า ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรีมีความรู้
เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สูงสุดในเรื่อง
การป้องกัน รองลงมา คือ อาการ และปฏิกิริยาเสี่ยง ที่เป็น
เช่นนี้อาจเนื่องมาจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
มีการกิจหลักในเรื่องส่งเสริม ป้องกันจึงทำให้มีความรู้

ในเรื่องการป้องกันมากที่สุด ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของกานตริตรา อำมะเหียะและคณะ⁽⁸⁾ ที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าทัศนคติ และพฤติกรรมในการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของประชาชนในชุมชนแออัด กรณีศึกษาชุมชนแห่งหนึ่งเทศบาลนครขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับสูงและสอดคล้องกับการศึกษาของจงจิต ปินศิริและคณะ⁽⁹⁾ ที่ศึกษาการพัฒนาารูปแบบมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กรเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19: กรณีศึกษาบริเวณถนนคนเดินกลางเมืองน่าน ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างในบริเวณถนนคนเดินช่วงเมืองน่านมีความรู้เรื่องโรคโควิด 19 โดยรวมอยู่ในระดับสูง

ในด้านคุณลักษณะผู้นำในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับสูงมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นหัวหน้าหน่วยงานจึงมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำจึงทำให้มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษาของแก้วภทรา จิตรอักษร และคณะ⁽¹⁰⁾ พบว่าคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี มีคุณลักษณะผู้นำสูงสุด ในด้านมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานตามแนวคิด เป็นผู้ที่มีความตั้งใจ และมีความอบอุ่น และอหิชาศัยดี และเข้ากับบุคคลอื่นได้ดี

ด้านการปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับดี ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นองค์กรหลักที่ต้องทำหน้าที่ในการกำหนดมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กรในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสิทธิพร เขาอุ่นและสมเดช สิทธิพงศ์พิทย⁽¹¹⁾ ได้ศึกษาสภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน และการบริหารจัดการการแพร่ระบาดของโรค

ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่าการบริหารจัดการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครสวรรค์อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้านการปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร พบว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี มีแนวปฏิบัติด้านผู้ให้บริการ (COVID Free Personnel) ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (COVID free Environment) และมีแนวปฏิบัติด้านผู้รับบริการ (COVID Free Customer) อยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุกัญญา เชื้อธรรม นฤมล เทียมสุวรรณ และ สังวาล พงษ์ศรี⁽¹²⁾ ได้ศึกษาผลการประเมินมาตรการ ปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free setting) สำหรับสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ในเขตสุขภาพที่ 10 พบว่า ผลการประเมินตนเองตามมาตรการ COVID FREE SETTING ของกรมอนามัย มีการดำเนินการครบทุกข้อ ผ่านเกณฑ์การประเมินสำหรับสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตสุขภาพที่ 10 ร้อยละ 71.25

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คุณลักษณะผู้นำและการปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) ของผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และคุณลักษณะผู้นำไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) ซึ่งผลการศึกษาที่ได้ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของของกัมปนาท โคตรพันธ์และนิคม จันทร⁽¹³⁾ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านสุขภาพกับพฤติกรรมในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนในจังหวัดมุกดาหาร พบว่าความรู้ด้านสุขภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของแก้วภทรา จิตรอักษรและคณะ⁽¹⁰⁾ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำ

กับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรี
เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะผู้นำกับการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรี เขต 1 โดยภาพรวม
มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรส่งเสริมให้ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริม
สุขภาพตำบลในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี
มีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เรื่องสาเหตุ
ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 โดยเฉพาะในเรื่อง
ลักษณะพื้นผิว อุณหภูมิ และความชื้นมีผลต่อระยะเวลา
ของการมีชีวิตอยู่ของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2. ควรมีการส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำในเรื่องการ
วิเคราะห์ มองเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทะลุปรุโปร่งให้แก่
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัด
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี

3. ควรส่งเสริมให้มีการนำมาตรการปลอดภัย
สำหรับองค์กร (COVID Free Setting) ไปใช้กับทุก
หน่วยงาน เพื่อเป็นแนวทางการเฝ้าระวังและป้องกัน
การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งใน
ปัจจุบันยังพบว่ามีความโน้มการแพร่ระบาดอยู่

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมความรู้
ด้านสุขภาพในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
โดยบูรณาการแนวคิด การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้
สอดคล้องกับบริบทขององค์กรในพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

1. Komon S. The study report of COVID-19 pandemic
management. Nonthaburi: Division of Non-
Communicable Diseases, Department of disease
control; 2020.

2. Polseela W, Lemrod K, Yodsanun A. Development
standards and assessment criteria for COVID-19
safety village based on COVID-Free Setting
measures. Journal of Health Science of Thailand.
2022;31(1):36-9.
3. Chindatraitat K. Developing safety measures for
organization (COVID Free Setting) in Bang Len
Hospital, Nakhon Pathom Province. Research and
Development Health System Journal.
2022;15(3):274-85.
4. Kijpredarborisuthi B. Statistical analysis for research:
a step-by-step approach. Bangkok: Ruenkaew
Printing; 2000.
5. Northouse PG. Leadership theory and practice. 2nd
ed Thousand Oaks, CA: Sage Publications; 2001.
6. Thoumrungroje A. Methodological caveats in the
utilization of single informant with self-administered
survey in east asia countries. Journal of Business
Administration The Association of Private Higher
Education Institutions of Thailand. 2017;6(2):11-23.
7. Ministry of Public Health (TH), Department of
Health. Law enforcement guidelines on public health
to prevent and control Coronavirus Disease 2019
(COVID-19). In the case of opening an establishment
of COVID-free setting. Nonthaburi: 2020.
8. Amahiya K, Phansura N, Yossi R, Kongsila A,
Yabueng N. Knowledge, attitude and behavior on
Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) prevention
and control among people in the alum: a case study
of a community in Khon Kaen Municipality. 2022:
The office disease prevention and control 7th Khon
Kaen province.

9. Pinsiri C, Noin J, Lillahkul N. Development of safety measures for organization settings to prevent the spread of COVID-19: a case study of Kad Khuang Walking Street, Nan Province, Thailand. *Journal of Health Science*. 2023;32(2):322-32.
10. Jitaksorn K, Sungsi P, Sucharit P. The relationship between leader traits and the participative management of school administrators under Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1. *The Journal of Sirindhornparithat*. 2022;25(1):249-61.
11. Kao-un S, Sitipongpittaya S. Management of COVID-19 pandemic of the subdistrict administrative organization in Nakhon Sawan Province. *Western university research journal of humanities and social science*. 2022;8(1):105-20.
12. Chueatham S, Themsuwan N, Pongson S. Assessment of COVID free setting in higher education institutions in the 10th Public Health Region. *Regional Health Promotion Center 10 Journal*. 2022;10(2);84-93.
13. Kotpan K, Junnua N. Associated between health literacy and coronavirus disease 2019 prevention behavior among people in Mukdahan Province. *Research and Innovation for SDGs in the Next Normal*. 2022: 148-60.